

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063- 610 - 2908
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-29301)

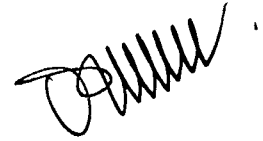
30 -10- 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 01.10.2013 tarih ve 43452547-120.07-143472 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Aytun ÇIRAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/29301 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AYTUN ÇIRAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/29301)**

Soru 1:

2011 yılında kamuoyundan gelen tepkiler üzerine yaklaşık bir yıldır Kayıp/Kaçak bedeli Perakende Enerji Bedeline dahil edilerek yani bir anlamda gizlenerek faturalara yansıtılmaktadır. Nitekim 0535.12.02.00.00 İşletme Kodu olan, 2013/07 dönemine ait, 50810 Tarife Kod'lu Gediz Elektriği ait bir fatura dökümünde de Temmuz ayı için bu bedel, tüketim miktarının altında Birim Fiyat adı altında 0,249608 TL/kWh (0,203575+0,04516) olarak yer almaktadır. Yani bir nevi vatandaşımızı elektrik çarpmaktadır.

- İllere göre kayıp/kaçak bedeli ne kadardır? En yüksek kayıp/kaçak olan bölgemiz ile en düşük olan bölgemiz hangisidir?

Cevap 1:

2012 yılı gerçekleştirmelerine göre; kayıp-kaçak oranı en düşük olan bölge Trakya Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin faaliyet gösterdiği Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini kapsayan elektrik dağıtım bölgesi iken, kayıp-kaçak oranı en yüksek olan bölge Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin faaliyet gösterdiği Batman, Diyarbakır, Siirt, Şanlıurfa, Mardin ve Şırnak illerini kapsayan elektrik dağıtım bölgesidir.

14/04/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunun Geçici 1 nci Maddesi gereğince ülkemizde "ulusal tarife" uygulanmaktadır.

Sorular 2,3:

- Elektrik kayıpları neden olmaktadır?
- Elektrik kaçakları neden olmaktadır?

Cevaplar 2,3:

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Dağıtım sistemine giren enerji ile tahakkuk ettirilen enerji arasında oluşan bu fark elektriğin dağıtımını için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır.

Elektriğin iletimi ve dağıtımını esnasında kullanılan ekipmanın fiziksel doğası gereği taşınan enerjinin bir kısmı ısıya dönüşmektedir. Elektriksel olarak nihai tüketicinin kullanımına sunulamayan enerji "kayıp" olarak nitelendirilmektedir.

Literatürde "teknik kayıplar" olarak da adlandırılabilen bu kayıplar hat ve trafo kayıpları olarak gruplandırılabilir. Hat kayıpları, söz konusu hattın direnci ve üzerinden geçen akımın karesi ile doğru orantılıdır. Trafo kayıpları ise nüve kayıpları ve yükte kayıpları içermektedir.

Ülkemizde kaçak olarak kullanılan kayıp türü literatürde "teknik olmayan kayıp" olarak da adlandırılmaktadır. Bu kayıplar, elektrik sistemine dışarıdan yapılan müdahaleler ile meydana gelen kayıplar ile teknik kayıplar araçlarıyla hesaplanamayan ve dikkate alınamayan kayıpları kapsamaktadır.

Sorular 4, 5:

- Bakanlığınız kayıp ve kaçakları neden önleyememektedir?
- Hiçbir sorumluluğu veya suçu bulunmayan vatandaşlarımızdan kayıp/kaçak bedeli alınması hukuki ve ahlâki midir?

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDUN ÇIRAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/29301)**

Cevaplar 4, 5:

Kayıp kaçak oranlarının azaltılması konusu öncelikli hedeflerimizin başında gelmekte olup bu alandaki yoğun çalışmalarımız ve alınan tedbirler neticesinde ülke genelinde kayıp kaçak oranları 10 yıl önceki % 23-25 düzeylerinden % 14-15 düzeylerine kadar düşürülmüştür. Bu yöndeki çalışmalarımız titizlikle sürdürülmektedir.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Elektriğin kesintisiz ve kaliteli olarak sunulabilmesi amacıyla kaçak elektrik kullanımı ile mücadeleyle devam edilmekte ve halkın bilinçlendirilmesi ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kaçak elektrik tüketiminin sıfırlanması ve teknik kayıpların asgari düzeye indirilmesi amacıyla her bir dağıtım bölgesi için yıllık hedef kayıp/kaçak oranları belirlemiştir. Bu uygulama ile performans düzeyi yüksek olan şirketler ödüllendirilmekte, performans düzeyi düşük olan şirketler ise cezalandırılmaktadır. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyetler 2007-2010 döneminde sorumlu şirketlerin üzerinde kalmıştır. 2011-2015 döneminde de düşük performans düzeyiyle faaliyet gösteren şirketler hedef kayıp-kaçak oranlarına ulaşamamaktan dolayı ek maliyetleri üstleneceklerdir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır.

Soru 6:

Hukuki ve ahlâki ise neden faturalarda gizlenerek tahsil edilmektedir?

Cevap 6:

Kayıp-kaçak bedelinin gizlenmesi söz konusu olmayıp elektrik faturalarındaki kayıp-kaçak bedelinin ve diğer bedellerin yer aldığı fonsuz elektrik tarifelerinin onaylandığı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararları ve ek tarife tabloları <http://www.epdk.gov.tr/index.php/elektrik-piyasasi/tarifeler?id=133> internet adresinde yayımlanmaktadır.